

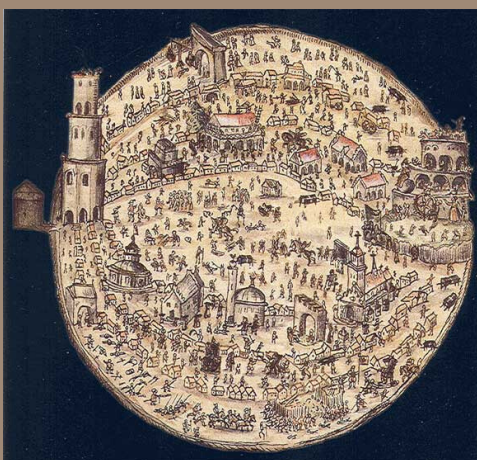

Ukázka z knihy:

Tu se ozve můj průvodce Všudybud: „Nu, poutníče, tady máš ten milý svět, na který ses chtěl tolik podívat. Vzal jsem tě nejprve do výšky, aby sis ho mohl prohlédnout úplně celý a porozuměl jeho uspořádání. Východní brána je Brána života. Skrze ni procházejí všichni, kdo přicházejí na svět, aby v něm přebývali. Druhá, bližší brána, je Brána rozchodu, u které se každý obrací k tomu či onomu povolání, podle toho, jak komu padne los." ...

Tu se ke mně nakloní můj tlumočník Mámil: „Vidíš, můj milý člověče, jak je ten svět rozkošný a jak je v něm všechno nádherné?"

Autor, sám celoživotní poutník, učenec a kněz Jednoty bratrské, psal tuto knihu, „když temnoty běd houstly a zdálo se, že není naděje na žádnou lidskou pomoc a radu“, kdy se po bělohorské porážce evangelických stavů v roce 1620 zhroutil svět, který znal. Pronásledován, obrán o vše, i o své nejdražší, ukazuje, že tak často v našich životech jen „chytáme stín a pravda nám uniká“, přitom stačí vejít do

„domu srdce svého“ a tam hledat to pravé zakotvení a jistotu... Ve svých spisech zvěstoval nejen naději v těžkých dobách, ale povzbuzoval rovněž k práci na nápravě světa a věcí lidských. To byla hlavní idea jeho děl pansofických a pedagogických, které mu přinesly pozvání na různé evropské šlechtické i královské dvory a světové uznání, kterému se jeho dílo těší dodnes.

Budoucí zakladatel moderní pedagogiky pobýval krátce také v Podkrkonoší, a to na zámku Jiřího Sadovského ze Sloupna v Bílé Třemešné. Zde se mu narodila dcera a v hlavě zrodila myšlenka „rychlejšího, radostného a důkladného“ vyučování a učení. Po vydání Obnoveného zřízení zemského musel pak „i pan Sadovský a kněží bratří u něho přebývajících v tuhé zimě roku 1628 s vlastní svou se rozloučivše, do ciziny odebrati“.

Zámeček v Bílé Třemešné už nenajdeme, můžeme si však prohlédnout jeho model, který je vystavený v Pamětní síni domu stojícího na jeho místě. Expozice je věnovaná právě dvouletému pobytu našeho autora na zdejších panství, dokumenty, mapy a fotografie jsou postupně doplňovány o nové expozice. Návštěvu památníku je však třeba předem objednat. Od něho se můžeme vypravit na další dvě blízká místa, kde se údajně jeden z nejvýznamnějších českých myslitelů ukrýval: k jeskyním Skrýše a k Čertovým hradům. Z Bílé Třemešné se k nim vydáme po zelené turistické trase k rozcestí Pod Pokladem, kde odbočíme na žlutě značenou cestu stoupající ke dvěma jeskyním na úpatí Dehtovské hory, které nesou jeho jméno nebo se jim také říká Skrýše. Od nich se musíme vrátit zpět k rozcestí, odkud pokračujeme po žlutě a zeleně značené lesní cestě ke křižovatce Pod Dehtovem, odtud po zelené kolem romantických Zátluckých rybníčku s bývalou tvrzí k přírodní památce Čertovy hrady. Jedná se o malebné a pověstmi opředené místo, plné roztodivných balvanů a skalních útvarů, které nadchne nejen dospělé, ale i děti.

